

شیخ شلتوت و رسمیت مذهب شیعه در الازهر

شیخ شلتوت از بزرگان اهل سنت، محقق، مفسر، فقیه اصولی، ادیب لغوی مصری، و از مؤسسان دارالتقريب بين المذاهب الاسلاميه است. وی از مدافعان و از فعالان وحدت شیعه و سنی بوده است.

شیخ شلتوت از بزرگان اهل سنت، محقق، مفسر، فقیه اصولی، ادیب لغوی مصری، و از مؤسسان دارالتقريب بين المذاهب الاسلاميه است. وی از مدافعان و از فعالان وحدت شیعه و سنی بوده است.

شیخ شلتوت 1310 قمری برابر با 1893 میلادی در مصرمتولد شد. از بزرگان اهل سنت، محقق، مفسر، فقیه اصولی، ادیب لغوی مصری، و از مؤسسان دارالتقريب بين المذاهب الاسلاميه است. وی از مدافعان و از فعالان وحدت شیعه و سنی بوده است. در سال 1957م، قائم مقام ریاست دانشگاه الازهر شد تا اینکه از طرف رئیس جمهوری در اکتبر سال 1958 یکسال بعد "رئیس دانشگاه الازهر مصر" شد و تا آخر عمر در همین مقام و موقعیت بود. این پیشوای دانشمند و عالم متفکر، در شب جمعه 26 ماه رجب سال 1383 هـ.ق در سن 70 سالگی برابر با 12 سپتامبر 1963 میلادی دار فانی را وداع گفت.

"دارالتقريب بين المذاهب الاسلاميه" نهادی است که سعی در ایجاد دوستی و برادری و زدودن تفرقه و تشتت موجود، بین اهل تسنن و شیعه و تحکیم روابط بین مذاهب اسلامی است و از آثار مثبت "دارالتقريب" صدور فتوای شیخ شلتوت، بر جواز عمل بر طبق فقه و مذهب شیعه امامیه و جعفری است.

شلتوت، پیشوای اندیشمند، عالم، محقق، مفسر، فقیه اصولی، ادیب لغوی مصری، پدرش محمد نام داشت. در سال 1919 م که انقلاب مردمی مصر به رهبری "سعد زغلول" شروع شد، شیخ با زبان و قلمش در این انقلاب شرکت کرد.

زمانی که "المراغی" رئیس دانشگاه الازهر مصر، نظریات اصلاحی اش را به اولیا امور مصر، ارائه داد شیخ شلتوت جزو نخستین اساتیدی بود که نظریه او را تایید کرد. ولی چون دربار پادشاهی مصر، نظریه المراغی را قبول نکرد او استعفا داد و به دنبال او، شلتوت و عده‌ای دیگر از اساتید آنجا، از مسئولیت‌هایشان کناره گرفتند و از دانشگاه بیرون آمدند. مدتی به همراه شاگردش شیخ "علی عبدالرزاق" به شغل وکالت در محاکم شرعی و نوشتن مطالب انتقادی در روزنامه و مجلات نسبت به اصلاحات دانشگاه الازهر، مشغول شد.

در سال 1935 از شلتوت در دانشگاه الازهر، برای تدریس در دانشگاه شریعت، دعوت شد و چون (المراغی) مجددا در سال 1937 م، رئیس دانشگاه الازهر شد، شیخ را رئیس دانشگاه شریعت کرد. از طرف شورای عالی الازهر، به نمایندگی دانشگاه، او در کنفرانس بین المللی شهر "لااه" در کشور هلند انتخاب شد.

آنجا نوشتار خود را با عنوان "المسئولیه المدینه و الجنائیه فی الشریعه الاسلامیه" ارائه داد که بسیار مورد توجه و تقدیر اعضای کنفرانس قرار گرفت. ابتدا بازرس کل امور دانشگاه الازهر، عضو انجمن علمای عالی رتبه مصر، عضو فرهنگستان زبان عربی، استاد فقه قرآن و سنت در دانشگاه فواد اول، ناظر کل پژوهشهای فرهنگی اسلامی، عضو کمیته عالی روابط فرهنگی خارجی و مشاور کنفرانس اسلامی، عضو کمیته فتوای (الازهر)، عضو کمیسیون تفسیر رادیوی مصر، عضو فعال در کمیسیون تغییر قانون مدنی، عضو شورای عالی رادیو تا سال 1957 م بود.

شیخ شلتوت- در زمان ریاست الازهر و مفتی اعظم مصر در تاریخ 1337/7/17 شمسی (1958 میلادی)، تشیع را به رسمیت شناخت و چنین فتوا داد: "آیین اسلام هیچ یک از پیروان خود را ملزم به پیروی از مکتب معینی ننموده، بلکه هر مسلمانی می‌تواند از هر مکتبی که به طور صحیح نقل شده و احکام آن در کتب مخصوص به خود مدون گشته پیروی نماید و هر کسی که مقلد یکی از مکتبهای چهارگانه باشد، می‌تواند به مکتب دیگری، هر مکتبی که باشد منتقل شود. مکتب جعفری معروف به مذهب امامی اثنی عشری، مکتبی است که شرعا پیروی از آن مانند پیروی از مکتبهای اهل سنت جایز می‌باشد. بنابراین سزاوار است که مسلمانان این حقیقت را دریابند و از تعصب ناحق و ناروایی که نسبت به مکتب معینی دارند، دوری گزینند، زیرا دین خدا و شریعت او تابع مکتبی نبوده و در احتکار و انحصار مکتب معینی نخواهد بود. بلکه همه (صاحب مذاهبی که) مجتهد بوده، اجتهادشان مورد قبول درگاه باری تعالی است و کسانی که اهل نظر و اجتهاد نیستند، می‌توانند از هر مکتبی که مورد نظرشان است تقلید نموده و از احکام فقه آنان پیروی کنند و در این مورد فرقی میان عبادات و معاملات نیست."